

SKOLEBØGERNE

„Den nye Bog“ Steen Hasselbalchs Forlags avis bragte i sit nr. 5 fra i aar en blot refererende anmeldelse af „Bogvennens“ hefte 7. Dog knyttedes nogle kritiske bemærkninger til omtalen af magister Bundgaard's artikel om skolebøger.

Omtalen havde følgende Ordlyd:

„Om „Skolebøger og Bogkultur“ skriver Magister J. A. Bundgaard, som mener, at hvis man ønsker Fremgang for Bogkulturen, maa man begynde med Skolebøgernes øjeblikkelige Forbedring. Forf. er inde paa mange Omraader, bl. a. ønsker han Formatet standardiseret, og Kedsommeligheden ved dette, mener han, kan modarbejdes ved at gøre lidt ud af Omslagene, som om Skolernes Krav til Smudsomslaget ikke straks bortilluminerer denne Luksus (fremh. af red.). Trods Forf. selv indrømmer, at han ikke er tilstrækkelig Fagmand til at kunne indlade sig paa Enkeltheder, er han langt ude i sin Kritik af Opsætning og Skriftvalg bl. a. ogsaa Skriftblandinger i f. Eks. Grammatikker. Mærkelig nok er det vist undgaet Forf., at Forlagene netop ofrer meget paa Skolebøgerne nu om Stunder“.

Hertil har magister Bundgaard ønsket at bemærke følgende:

„Min opsats om skolebøger og bogkultur er blevet omtalt i Steen Hasselbalchs forlagsavis „Den nye bog“. Den anonyme referent gør sig umage for at bevare koldblodigheden, men man mærker at det falder ham svært: at skrive saadan netop nu da forlagene ofrer saa meget paa skolebøgerne!

Ja, ganske vist: forlagene gør en del for deres skolebøger, snart mere, snart mindre, som det nu kan falde sig, men de gør aldrig nok. Og hvad der er værre: de forfølger ikke sagen tilbunds. En skolebog er en særlig slags bog, der stiller sine bestemte krav, som ingen til dato har samlet eller undersøgt. Hvis man gjorde det vilde man hurtigt se, at skolebøger netop er meget krævende tryksager. To af illustrationerne til min artikel var taget fra en kunsthistorie, som forlaget sikkert mener at det har gjort meget ud af: godt papir, stor skrift, rigelig plads, mange illustrationer osv. osv.; man kan se, at der er ofret noget paa at gøre bogen lys og venlig. Saa meget mere ærgerligt og uforstaaeligt er det, at offervilligheden er sluppet op netop paa det vigtigste punkt: reproduktion og tilretning af billederne, for slet ikke at tale om omslaget. Skylden falder her væsentlig paa forlaget. En anden sag er det med den reproduce-rede skriftprøve, — „spørgende pronominer“ — hvor forlaget ogsaa ganske tydeligt har ofret omtanke paa udstyret. Her ligger fejlen tildels hos forfatteren, der har villet have alle disse underafdelinger, der skal korrespondere paa kryds og tværs. Man mærker her tydeligt, at der mangler en tradition, en sikker erfaring

om, hvad typografien kan naa, der kan tvinge forfatterne til at stille deres bøger fornuftigt op og give afkald paa alt det hokuspokus.

En passant har jeg henstillet til forlagene at gøre lidt ud af omslag og smudsomslag, hvortil referenten spydigt bemærker: „Som om skolernes krav om smudsomslaget ikke straks bortilluminerer denne luksus“. Tanken om skolerne, der ved en festlig sammenkomst ved nattetide lader disse muntre tryksager gaa op i røg, er ganske forfriskende, men jeg vægrer mig ved at tro, at et krav om smudsomslag fra skolernes side skulde faa forlagene til at lade være at anbringe dem. Tankens indhold er ligesaa mærkeligt som dens form“.

J. A. Bundgaard.

Liste over »Godt Bogarbejde 1936«

Ove Bauditz: Jagtloftet Eremitagen i Jægersborg Dyrehave 1736—1936. Tegninger af Hakon Spliid. Det Berlingske Bogtrykkeri. Klichéer: Hendriksens Reproduktions-Atelier.

J. Christian Bay: Bibliophili epistola secunda eller andet Brev fra en Bogven. Niels P. Thomsen, Holstebro.

Peter Christiansen: Hundrede Aar mellem Bøger. Illustreret af Leo Estvad. Andr. Fred. Høst & Søns kgl. Hofboghandel. Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri. Bernh. Middelboes Reproduktionsanstalt.

Københavnsegnens grønne Omraader. Forslag til et System af Omraader for Friluftsliv ved Olaf Forchhammer m. fl. Dansk Byplanlaboratorium. Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S. Hendriksens Reproduktions-Atelier. Tilrettelagt af Steen Eiler Rasmussen.

Georg Galster: Danske og norske Medailler og Jetons ca. 1533—ca. 1788. Selskabet til Udgivelse af danske Mindesmærker. Andr. Fr. Høst & Søns Forlag. Langkjærs Bogtrykkeri. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier.

Ellison Hawks: Ungdommens Elektricitetsbog. Dansk Udgave ved Arnold B. W. Nielsen. C. A. Reitzels Forlag. S. L. Møllers Bogtrykkeri. Dansk Reproduktionsanstalt. Omslag tegnet af Poul Høyrup Jørgensen.

Holberg-Anekdoter samlet af Carl Behrens. Udg. af Holbergsamfundet af 3. December 1922. Berlingske Forlag. Det Berlingske Bogtrykkeri.

Kalender 1937 med Træsnit af Asta Ring Schultz. Nordlundes Bogtrykkeri.

Michael Neiiendam: 1536. Den danske Reformations Historie folkelig genfortalt. G. E. C. Gads Forlag. Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri. Klischéer: Bernh. Middelboes Reproduktionsanstalt.

Lauritz Nielsen: Rokokoer i dansk Bogkunst. Rasmus Navers Forlag. Det Berlingske Bogtrykkeri. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier.

Axel Pontoppidan: Omkring Københavns gamle Volde og Stokhuse. Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier.

Poul Uttenreitter: Malerne Jon Stefansson. Rasmus Navers Forlag. Langkjærs Bogtrykkeri. Bernh. Middelboes Reproduktionsanstalt.

Johan Herman Wessels Digte med Forord af Paul V. Rubow. Illustreret af Mogens Lorentzen og Arne Ungermann. C. A. Reitzels Forlag. Sats: Volmer C. Nordlunde. Tryk: Det Berlingske Bogtrykkeri. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier.

Dette udvalg er foretaget af „Forening for Boghaandværk“s repræsentantskab. Dette bestaar af følgende:

Forlagsboghandler *Otto Andersen*, Ingeniør, cand. polyt. *H. S. Hendriksen*, Kommunebibliotekar, Dr. phil. *G. Krogh-Jensen*, Bogbindermester *Anker Kyster*, Bibliotekar *Victor Madsen*, Bogtrykker *C. Volmer Nordlunde*, Redaktør *Georg Nygaard*, Bogtrykker *Johan Olsen*, Bogbindermester, Oldemand *Johs. Petersen*, Professor, Dr. phil. *Carl Roos*, Museumsdirektør *Vilhelm Slomann*, kgl. Translatør *Gustav Strand*, Boghandler, cand. theol. *Ove Tryde*, Lektor, mag. art. *Edw. C. J. Wolf*, Museumsinspektør *Erik Zahle*.

★

Mindre meddelelser

Med dette nummer af *Bogvennen* følger en indholdsfortegnelse og register, saaledes at de 8 numre kan indbindes sammen til et bind, der i størrelse og format slutter sig til de foregaaende aarbøger. For dem, der allerede har disse aarbøger i deres forlagsbind vil det være naturligt at give „*Bogvennen*“ en tilsvarende indbinding.

I nær fremtid kan „forening for boghaandværk“s medlemmer vente at faa tilsendt „*Danske bogauktioner 1934—36*“. udarbejdet af boghandler Herm. Lyngé.

Endvidere vil medlemmerne i løbet af aaret faa tilsendt *Otto Levin: Stephan Arndes*.

★

I anledning af *Axel Nygaards* 60 aars fødselsdag bringer „*Bogvennen*“ denne gang et bilag med fire nygaardske bogomslag. Disse er hentede fra den lille kunstbog, der er udkommet paa Arthur Jensens forlag med tekst af *Otto Gelsted*, *Poul Henningsen* og *Hans Hartvig Seedorf Pedersen* og trykt i det Berlingske Bogtrykkeri.



FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Formand: Museumsinspektør *Erik Zahle*, Heslegaardsvej 47. Telefon: Helrup 2550.

Sekretær: Bogtrykker *Johan Olsen*, Pilestræde 32. Telefon: Central 3371.

Kasserer: Bibliotekar *Victor Madsen*, Det kgl. Bibliotek. Telefon: Central 4444 og 11,444. Foreningens postkonto: 29977.

Medlemmer af Forening for Boghaandværk modtager gratis dels de *bøger*, foreningen udgiver, dels „*Bogvennen*“, der udkommer med et par hefter aarlig. Medlemmer har gratis adgang til de af foreningen arrangerede *udstillinger*. Foreningen holder i vinterhalvaaret *møder* med foredrag fortrinsvis om emner, der berører flere af de fag, der beskæftiger sig med bogens fremstilling, færdiggørelse og spredning.

Indmeldelser i foreningen sendes til kassereren, bibliotekar *Victor Madsen*, Det kgl. Bibliotek, København K. Kontingent 10 kr. aarlig (for bogfagenes medhjælpere og arbejdere 5 kr.).

„*Bogvennen*“.

Redaktør: Tegneren *Ebbe Sadolin*, Kongensvej 22. København F. Telefon: Gothåb 1355y.

Alle artikler fremsættes paa forfatterens eget ansvar. Hefter af „*Bogvennen*“ og de ældre publikationer, hvoraf oplag haves, kan medlemmer bestille hos foreningens kasserer.

Annoncer til „*Bogvennen*“ modtager foreningens sekretær.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S.

Papir fra A/S De forenede Papirfabriker.

I kommission for boghandelen: Rasmus Navers Forlag.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

En Udvikling gennem 200 AAR

Om sin Grundlæggelse for to Aarhundreder siden og om sin Vækst og Virksomhed siden da beretter Det Berlingske Bogtrykkeri i et smukt og værdigt Jubilæumsskrift, som interesserede ved Henvendelse til Trykkeriet kan købe for Kroner 7.50 pr. Eksemplar, saa længe Oplaget rækker.

DET BERLINGSKE BOGTRYKKERIAS
PILESTRÆDE 32



Bogvennen

sendes til alle Medlemmer af Forening for
Boghaandværk

Medlemmer kan købe nedennævnte Hefter eller
Aargange til de angivne
Priser

1893.....	6 Kr.	1918.....	6 Kr.
1895.....	6 Kr.	1921.....	6 Kr.
1896.....	6 Kr.	1925.....	8 Kr.
1897.....	6 Kr.	1926.....	8 Kr.
1898—99...	10 Kr.	1927.....	8 Kr.
1900.....	6 Kr.	1928.....	8 Kr.
1901—03...	6 Kr.	1929.....	8 Kr.
1907—10...	6 Kr.	1930.....	8 Kr.
1913.....	6 Kr.	1931.....	8 Kr.

Forening for Boghaandværk

Det kongelige Bibliotek · København K · Postkonto 29977

Bogbind

Petersen & Petersen

Holbergsgade 15
Tlf. 452 & 11452

Mogens Lorentzen

Paa en funny Maade

Forfatteren og Kunstneren Mogens Lorentzen giver i en Række muntre Smaahistorier med egne Illustrationer Læseren en Prøve paa sine Evner.

Kroner 4,50
C. A. REITZELS FORLAG

En munter Bog
i et smukt Udstyr



HJORTHS TRYK

HELSINGØRSGADE

14

JAKOB BADEN BOGBINDER

AABENRAA 31
TELEFON CENTRAL 4517
KØBENHAVN K.

WENDT & JENSEN REPRODUKTIONSANSTALT

KLICHEER
Fotografering
Retouch
Tegning

FARVERGADE 10 · TLF. CENTRAL 7482

Yder
sine Kunder en
omhyggelig
Service

Forlang nærmere
Oplysninger

Stort
Lager af
udenlandsk
Litteratur

Aflæg
vor Boglade
et Besøg

P. HAASE & SØNS BOGHANDEL

LØVSTRÆDE 8 · KØBENHAVN K
Telefon Central 15999 (4 Ledninger)

BØGER

Fra alle Tider For alle Aldre
Paa alle Sprog Om alle Emner
Til alle Priser For alle Fag



HØST & SØN KONGELIG HOF-BOGHANDEL

Telefoner 5051, 7571, 13005
Bredgade 35

Agitér for Tilslutning til
Forening for Boghaandværk
Fortæl om Aarets to Møder!

Prøvehefte af

Bogvennen

sendes til alle interesserede

Foreningens næste
Publikation

Otto Levin
Stephan Arndes
gaar snart i Trykken

Nye Medlemmer af

Forening for Boghaandværk

faar saa
langt Oplaget
rækker et Eksemplar i
Forlagsbind af

Maxim Gorki
Min Barndom

CENTRALRYKKERIET

NYKØBING FALSTER
TELEFON 581 OG 586